

Dronning Dagmars død

1. Dronning Dagmar ligger i Ribe sjud,
til Ringsted monne de hende vente.
Alle de fruer, i Danmark ere,
dem lader hun til sig hente.

Udi Ringsted, der hviler dronning Dagmar.

2. "I hente mig fire, I hente mig fem,
I hente mig af de vise:
I hente mig liden Kirstin bold,
herre Carls søster af Rise."

3. "I hente mig unge, I hente mig gamle;
I hente mig af de lærde;
I hente mig liden Kirstin bold,
al ære så er hun værd."

4. Ind kom liden Kirstin ad dør,
hun skinned så rød af guld;
hun kunne ikke ljustet på krunen se,
hendes øjne vare tårefuld.

5. Liden Kirstin ind ad døren tren
med tugt og favren sinde;
dronning Dagmar står hende op igen,
så vel hun favnede hende.

6. "Kan du læse, og kan du skrive,
og kan du løse min pine,
da skalt du slide skarlagten rød
og ride på gangerne mine."

7. "Kunne jeg læse, og kunne jeg skrive,
jeg gjorde det jo så gerne.
Det vil jeg for sanden sige,
Eders pine er hårdere end jern."

8. Det var liden Kirstin bold,
tog bogen og derudi så:
"Hjælpe Eder Gud Fader udi Himmerig!
Eders pine er hårdere end stål."

9. Hun tog bogen udi sin hånd,
så sørgeligt derudi læste:
"Hjælpe os Krist i Himmerig,
at I Eders liv kunne friste!"

10. Læsten hun tog og den hellige bog,
hun læste alt, hvad hun kunne.
Det vil jeg for sanden sige,
så såre hendes øjne de runde.

11. De fulgte hende ud, de fulgte hende ind,
det lide jo længer jo værre:
"Medens det kan ikke bedre være,
I sende bud efter min herre!"

12. "Vil Gud det have, det må så ske,
og døden stander mig fore.
I sende straks bud til Skanderborg,
I finde min herre der."

13. Det da var den liden smådreng,
han lod ikke længer forlide,
og han rykte sadel fra bjælken ned
og lagde på ørs hin hvide.

14. Og det da var den anden smådreng,
satte sig til ganger rød.
End red han langt hastiger frem,
end snaren falk han fløj.

15. Kongen han stander på højelofts bro,
og ser han ud så vide:
"Hisset ser jeg min liden smådreng,
så sørgelig monne han kvide."

16. "Hisset ser jeg den liden smådreng,
så sørgelig monne han trå.
Nu råde Gud Fader i Himmerig,
hure det monne Dagmar gå!"

17. Ind da kom den liden smådreng,
og stedes han for bord.
Han var snild og kræng i tale,
han kunne vel føje sine ord:

18. "Dronning Dagmar haver mig til Eder sendt,
med Eder hun taler så gerne.
Hun længes både fast og overbrat,
så såre hun monne sig vene."

19. Dankonning han slog det tavlbord sammen,
så alle de terninger sprunget:
"Forbjude det Gud i Himmerig,
at Dagmar skulle dø så ung!"

20. Der kongen drog af Skanderborg,
da fulgte hannem hundrede svende;
og der han kom til Gribstedbro,
fulgte hannem kun Dagmars dreng.

21. Og der han red over Randbøl hede,
da fulgte hannem femten svende,
men der han kom over Riberbro,
da var den herre alene.

22. Der var stor ynck i fruerskare,
der alle de fruer græde:
Dronning Dagmar døde i liden Kirstins arm,
der kongen red op ad stræde.

23. Og det var dannerkonningen,
han ind ad døren tren,
og det var liden Kirstin bold,
hun rakte hannem hånden igen.

24. "Og høre I herre og nådige konge,
I skulle hverken sørge eller kvide;
thi I have fået en søn i dag,
er skåren af Dagmars side."

25. "Jeg beder Eder alle, jomfruer og møer,
jeg beder Eder hver og alle:
I bede en bøn for Dagmars sjæl,
at hun måtte med mig tale!"

26. Jeg beder Eder, fruer og høviske kvinder,
så mange, som her ere inde:
I bede en kristen bøn for mig,
at jeg måtte tale med hende!"

27. Så fulde de på deres bare knæ,
så mange, som der var inde:
Dem hørtes deres bøn og kongelig gråd,
han måtte hende levende finde.

28. Dronning Dagmar rejser sig op af bære,
hendes ønje vare blodige røde:
"Min ædle herre kong Valdemar,
hvi gør I mig denne møde?"

29. "Her tør ingen mand ræddes for mig,
jeg haver ikke andet ondt gjort,
end at jeg mine silkeærmer små
om søndagen haver snørt."

30. "Den første bøn, som jeg Eder beder,
den vide I mig så gerne:
Alle fredløse mænd dem give I fred
og lade alle fanger af jern!"

31. "Den anden bøn, jeg beder om,
den kommer Eder selv til fromme:
I tage ikke ved Bengerd i år,
hun er så bedsk en blomme!"

32. "Den tredje bøn og største begære,
I tage så vel til vare:
I lade ikke vor kære søn
i år udi leding fare!"

33. "I lade hannem konnig i Danmark være,
når I gå selv til døde!
Bengerd vil Eder en anden føde,
som hannem agter at forøde."

34. "I tage liden Kirstin til Eders viv,
hun er så bold en jomfru.
Men går det anderledes i hænde,
da kommer I mig i hu."

35. "Denne bøn, I nu bede mig om,
den vider jeg Eder så gerne:
Jeg tager aldrig liden Kirstin til viv
eller nogen verdens terne!"

36. "Ville I ikke ægte liden Kirstin bold
og ej nogen jorderigs terne,
da skulle I fare til Portugal
alt efter så bedsk en verne."

37. "Havde jeg ikke mine ærmer om søndagen snørt
og ikke der striger på sat,
da havde jeg ikke syndet derved
og haft så ond en nat."

38. "Høre det, min ædle herre,
ville I mere af mig vide?
Der sidder Guds engle i Himmerigs rige,
de monne fast efter mig lide

39. "Nu er det tid, jeg farer herfra,
jeg må ikke længer dvæle.
Himmerigs klokker de ringe efter mig,
mig længes hen til de sjæle."

Danske kæmpe- og folkeviser nr. 21. Dagmar, kona Valdemar II Sejr, f. í Prag í 1186, d. í Ribe í 1212. Valdemar gifti seg við Berengariu (Bengerd) í 1214, og tríggir teirra synir gjørdust kongar hvør eftir annan. Valdemar hin ungi (1209-31), sonur Dagmar, gjørdist medkongur hjá pápa sínum í 1218, men doyði av einum váðaskoti, áðrenn hann gjørdist rættiligur kongur. jd.

